

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 19/02-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. septembra 2002 predbežne prerokoval sťažnosť PhDr. M. B., bytom N., zastúpeného komerčným právnikom JUDr. I. K., N., vo veci porušenia základných ľudských práv a slobôd podľa čl. 19 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozhodnutím Krajského súdu v Nitre sp. zn. 7 Co 19/01 z 20. februára 2002, za účasti Krajského súdu v Nitre, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť PhDr. M. B. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 9. augusta 2002 doručené podanie PhDr. M. B., bytom N. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného komerčným právnikom JUDr. I. K., N., označené ako „Sťažnosť pre porušenie ľudských práv, vyplývajúcich z Ústavy SR, medzinárodných zmlúv, ktoré SR ratifikovala...“, ktorým namieta porušenie základných ľudských práv a slobôd rozhodnutím

Krajského súdu v Nitre sp. zn. 7 Co 19/01 z 20. februára 2002. Z jeho obsahu vyplynulo, že sťažovateľ sa žalobou z 21. januára 1998 na Okresnom súde v Nitre domáhal, aby žalované 1. Rádio TWIST, a. s., Šalviová 1, Bratislava odvysielalo ospravedlnenie sťažovateľovi za príspevok odvysielaný v programovej relácii „Žurnál“ 8. januára 1998, ktorý mal byť skreslený, nepravdivý a mal veľmi vážne zasiahnuť do jeho práv na ochranu osobnosti a znížiť mu vážnosť, dôstojnosť a česť, a žalovaní 2. redaktor vysielania Juraj Vydarený, bytom Lesná 2, Nitra, a 3. režisér Karol Spišák, bytom Ružová 25, Nitra, boli povinní odvysielanie tejto správy strpieť a boli zaviazaní zaplatiť sťažovateľovi titulom nemajetkovej ujmy každý sumu 50 000 Sk. Rozsudkom sp. zn. 19 C 16/98 z 22. júna 2000 Okresný súd v Nitre rozhodol tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovel. Proti tomuto rozsudku podali žalovaní v 1. až 3. rade v zákonnej lehote odvolanie. Krajský súd v Nitre rozsudkom sp. zn. 7 Co 19/01 z 20. februára 2002 rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že žalobu zamietol. Podľa sťažovateľa rozsudkom Krajského súdu v Nitre boli porušené jeho ľudské práva a slobody. V dôsledku toho požiadal, aby ústavný súd v konaní o jeho sťažnosti podľa čl. 127 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozhodol tak, že „právoplatným rozhodnutím Krajského súdu v Nitre zo dňa 20. februára 2002, spis. zn. 7 Co 19/01-302, boli porušené moje ľudské práva a slobody uvedené v ods. 1 čl. 127 a v čl. 19 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, toto rozhodnutie zrušil a vrátil vec tomuto súdu na ďalšie konanie a zakázal mu pokračovať v porušovaní mojich základných ľudských práv a slobôd a podľa úvahy, priznal mi nemajetkovú ujmu“.

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Z konania o sťažnostiach nemožno vylúčiť ani postup všeobecných súdov Slovenskej republiky, ak v jeho dôsledku došlo k porušeniu niektorého zo základných práv alebo slobôd fyzickej osoby alebo právnickej osoby ako účastníka súdneho konania (čl. 46 až 50 ústavy) a ak tomuto základnému právu

alebo slobode iný súdny orgán Slovenskej republiky neposkytuje účinnú právnu ochranu na základe právneho prostriedku nápravy priamo dostupného sťažovateľovi.

Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľa ústavný súd skúmal jej zákonom predpísané náležitosti upravené v § 20 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ako aj prípadné dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Medzi tie podmienky konania, ktoré ústavný súd pravidelne skúma pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti, patrí aj nedostatok právomoci na jej prerokovanie a rozhodnutie, pretože na konanie a rozhodovanie o porušení základných práv fyzickej osoby alebo právnickej osoby je oprávnený len vtedy, ak im ochranu neposkytujú všeobecné súdy (čl. 127 ústavy: „ak o ich ochrane nerozhoduje iný súd“).

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľa preto zisťoval, či účinnú ochranu tomuto základnému právu, porušenie ktorého namietal (t. j. právu na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena), neposkytujú všeobecné súdy na základe dostupných opravných prostriedkov. Súd prvého stupňa rozsudkom vyhovel žalobe sťažovateľa, odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že žalobu sťažovateľa zamietol.

Podľa § 238 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku „dovolanie je tiež prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej“. Z obsahu sťažnosti ústavný súd zistil, že sťažovateľ na ochranu svojho práva nevyužil dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok podľa § 236 Občianskeho súdneho poriadku, hoci na jeho použitie boli splnené všetky zákonom ustanovené predpoklady.

Vychádzajúc z uvedeného pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľa ústavný súd konštatoval, že sťažovateľ mal k dispozícii účinný právny prostriedok nápravy namietaného porušenia označeného základného práva, ktorý mu bol prístupný v systéme všeobecného súdnictva, a to dovolanie podľa § 236 Občianskeho súdneho poriadku. Jeho

nevyčerpanie nemožno nahradzovať sťažnosťou podanou ústavnému súdu podľa čl. 127 ústavy. Ústavný súd je o namietanom porušení základného práva alebo slobody sťažovateľa v konaní o sťažnosti oprávnený konať len vtedy, ak ochranu tomuto právu neposkytuje iný orgán. Keďže v tomto prípade mal sťažovateľ k dispozícii účinný právny prostriedok nápravy ním namietaného porušenia základného práva podľa čl. 19 ods. 1 ústavy, podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde bolo treba jeho sťažnosť odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu (II. ÚS 13/00, II. ÚS 31/00, II. ÚS 24/02).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. septembra 2002